

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Quid de reliquis implicantiis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

do autem à parte rei ponitur homo, & dicimus de eo, est infinitè imperfectior Deo, sensus tantum est in re ipsa, quòd finitas perfectiones habeat, adeoque quòd non sit infinitum quid in essendo, sicut Deus; quia infinitæ perfectioni Dei opponitur finita perfectio, ad quam postea consequitur negatio perfectionum, quas habet Deus.

In Forma autem ad argumentum dici potest, negando inter ens, & non ens esse distantiam infinitam; negando item, quòd nihilo particulari Leonis, non possit concipi aliquid imperfectius, nempe nihilum universale: & quamvis nihilo Leonis non posset quidquam concipi imperfectius, quia tamen est tale, ut positione unius entitatis auferatur tota illa imperfectio, fit, ut illa imperfectio non sit infinita. Et quamvis nihil Leonis, neget omnes perfectiones, quas Deus dicit, quia tamen ita illas negat, ut ipsum nihil illius, positione unius entitatis sit auferibile, fit, ut non habeat transitum in consummabilem. Consequenter etiam ad tale nihilum auferendum, non erit necessaria virtus infinita, licet ad nihil universale tollendum esset necessaria omnipotentia, adeoque virtus infinita. Vel si vis, poterit distingui Minor. Distantia infinita non potest vinci virtute finita, si ipse terminus qui producit sit infinitus. Concedo maiorem, si sit finitus. Nego maiorem.

INSTABIS. Deus quamvis sit infinitus in perfectione, tamen sublatà ejus unicà perfectione non est Deus, & posità ejus unicà perfectione est Deus: posità enim v.g. omnipotentia inferitur & exigitur esse Dei, Ergo neque infinitati Nihil Leonis obstabit, quòd tollatur positione finiti alicujus, hoc est esse ipsius Leonis.

RESPONDETUR. Negando Consequentiam, quòd enim tollatur Deus sublatà unica ejus perfectione, provenit hoc ex identitate reali, quam inter se habent perfectiones divinæ. Jam autem Nihil Leonis, non infert identitatem realem, & connexionem cum Nihilo bovis, hominis, &c. hinc sublato Nihilo Leonis, per positionem Leonis, non tollitur Nihil bovis, v.g. quòd si Nihil Leonis non habet identitatem realem, & connexionem cum aliis Nihilis, fit, ut nihil Leonis infinitum non sit.

Punctum Difficultatis 2.

Quid de reliquis Implicantiis?

QUINTA IMPLICANTIA est Cajet. Quando duo ita se habent, ut tantò altius crescat unum, tantò minuitur alterum, tunc, si unum minuitur, usque ad non gradum, alterum crescit, usque ad perfectissimum gradum, seu usque supra gradum, adeoque in infinitum: aliàs sequeretur, quòd Virtus producat ex aliqua potentia, & Virtus potens producere ex nulla potentia, essent æquales. Sed in actione creativa Virtus

causæ materialis decrescit usque ad non esse sui. Ergo Virtus effectiva crescere supra omnem gradum debet, adeoque in infinitum.

RESPONDET OVIEDO negando, quòd Virtus effectiva sine consortio materiæ crescat usque in infinitum; quia, ut dicit Oviedo, tanta debet addi perfectio principio effectivo, quanta defuit in materiali; & quia in materiali principio erat finita virtus, etiam additio illa virtutis principio effectivo, finita erit.

RESPONDETUR 2. Concedendo, quòd virtus illa effectiva crescat usque ad perfectissimum gradum agendi, h. e. ad actum creandi, nego tamen istam potentiam hoc ipso fore infinitam, quia supra non esse hominis, crescit esse hominis usque ad perfectissimum gradum hominis, cum enim in indivisibili consistat esse specierum, unaquæque in sua specie, quoad sua substantialia, perfectissima est, & tamen esse hominis, non est quid infinitum in substantialibus prædicatis. Unde supra non esse hominis, crescit lapis, per solum esse, supra autem non esse hominis crescit planta usque ad esse, & vivere; animal autem crescit supra non esse hominis usque ad sentire, supra autem non esse hominis crescit esse hominis usque ad perfectissimum gradum esse hominis; & tamen ut dixi, sine ulla infinitate.

Rursus, quando applicando activa passivis producuntur animalia ex putri, non est concursus tantus materiæ, quantus est concursus materiæ, quando subtiliter aliquid pingitur vel fingitur, & tamen non decrescit per hoc vis effectiva artificis, in sua excellentia. Ergo taxa excellentiæ effectivi principii, non est concursus materiæ major vel minor. Antec. probatur: quia quando animalia generantur ex putri, non est illic sola materia, aut aliquid materiale, cum aliquibus negationibus, sed sunt congenerantia alia, v.g. Sol, calor, & per aliquos causæ principalis Univocæ; jam autem in opere artificio, est materia cum accidentibus, sic, vel ita terminatis; & tamen certum est, maiorem esse excellentiam operis artificiosi, v.g. statuæ marmoreæ, & principii illius effectivi, quam applicationis ad generationem ex putri, v.g. servando caseum in loco humido, ut putrescat in vermes.

INSTAT I. Idem. Sit virtus creativa finita, A, decuplò major virtute educivâ, B; tunc, si posset dari aliqua potentia educiva, C, quæ educat effectum ex remotiore potentia, in decupla proportionem excedens virtutem educivam, B; esset æqualis virtuti creativæ, A; quod dici non potest. Ergo apparet, debere dari excessum infinitum potentia creativæ supra potentiam educivam.

RESPONDETUR. Virtutem educivam non fore adhuc æqualem virtuti creativæ, A, quia non essent ejusdem ordinis. Sic v.g. datà excellenter perfectâ substantiâ, tamen illa ratione ordi-

ordinis comparanda non erit Enti supernaturali accidentali; neque tamen inde sequetur, Ens supernaturale habere infinitatem: Rursus datur quam perfectissima potentia sensitiva, nunquam tamen accedet ad perfectionem potentiae intellectivae, quamvis illi infinitudinem dare, non sit necesse, supponit autem responsio ex ordine suo in linea agendi, perfectiorem esse virtutem creativam.

INSTAT 2. idem. Major Virtus requiritur ad creandum, quam ad educendum effectum infinitum. Sed ad educendum effectum infinitum requireretur virtus educitiva infinita: Ergo & ad creandum.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum ex dictis. Major requiritur vis ad intelligendum, quam ad producendum sensationem infinitam; sed ad sensationem infinitam requireretur vis sentiendi infinita. Ergo & ad intelligendum. Quod si dicas, majoritatem hanc sufficere quae oportet altiore ordinem, non verò alio sensu, idem in praesenti dici poterit.

INSTAT 3. ex Sancto Thoma. Tanto major est virtus agentis, quanto rem producit ex remotiore potentia: sicut major est virtus quae producit ignem ex aqua, quam quae producit ex aëre. Sed virtus creativa producit rem ex nihilo potentiae; Ergo est infinita.

RESPONDETUR ex Amico, retorquendo argumentum. Quod virtus cognoscitiva attingit obiectum à potentialitate magis elevatum, eò est perfectior. Ergo Virtus, quae attingit obiectum elevatum ab omnipotentia, est infinita: Ergo lumen gloriae, quod attingere natum est Deum, erit infinitum. Quod si sufficiat majoritas altioris ordinis, etiam in praesenti sufficit.

Sexta IMPLICANTIA est, quae habet fundamentum in S. Thoma, secundo contra Gentes Cap. 25, quae, ut impugnationibus communibus non pateat, sic proponi potest. Si possibilis esset virtus creativa, virtus illa omne creabile producere posset, & non posset producere omne creabile, hoc implicat: Ergo & illud, ex quo sequitur. Quod non posset producere omne creabile, sic probatur. Si posset omne creabile producere, falsa esset ista particularis; aliquod creabile non potest producere, ut notum est ex regulis de Contradictione; sed illa particularis est vera; Ergo falsa debet esse universalis. Minor probatur. Illa potentia Creativa non posset seipsam producere primò, ergo vera esset particularis, aliquod creabile non posset producere. Quae ratio accipit pondus ex discursu Sancti Augustini, qui ex eo, quia per Verbum omnia facta sunt, arguit, Verbum non esse factum, aliàs faceret seipsum.

Neque valet, si dicas. Sicut Omnipotentia sufficit, ut possit producere omne quod non implicat contradictionem, ita & illa potentia; implicat autem, ut aliquid producat seipsum

primò: non inquam valet, nam ad taxandum, an aliquid id possit producere omne quod non implicat, non est attendendum, an implicet huic potentiae, sed an in se non implicet, alias unaquaeque virtus, posset omnia producere, exceptis iis, idque longè pluribus, quae sibi implicant Contradictionem, licet ab aliis potentiis produci possint: indubiè autem producere hoc determinatè Ens primò, virtuti creativae, non implicat contradictionem, aliàs haberetur intentum, nempe impossibile esse, ut creatura creet. Quod autem virtus illa creativa posset producere omne producibile, sic probatur. Si virtutis Creativae, quae talis, specificativum & terminus, esset omne creabile, virtus creativa extendi posset ad quodcunque creabile; sed terminus & specificativum virtutis Creativae, quae talis, est omne creabile: quod probatur. Idem quod potest reddi pro ratione formali, quare DEUS creaverit hoc quod creavit, potest reddi pro ratione formali, quare Creatura habeat vim creandi, supposito quòd aliquid crearet, idem inquam pro ratione formali reddi posset, quare Creatura creaverit. Sed id quod redditur pro ratione formali, quare DEUS creaverit hoc, quod creavit, est tale, ut notet omne creabile, esse terminum & specificativum sui; Ergo etiam omne creabile erit terminus, & specificativum potentiae creativae. Major probatur. Ratio formalis, quare DEUS creaverit hoc quod creavit, est, quia hoc produxit ex nihilo; sed etiam si creatura crearet, idem pro ratione formali redderetur; si enim pro ratione formali, quare hoc creaverit creatura, non redderetur, quia produxit ex nihilo, tunc aut creationis non esset haec definitio, utpotè non conveniens omni definito, aut illa creatura non crearet, cuius scilicet actioni, definitio creationis non competere. Quod autem id, quod redditur pro ratione, quare aliquid DEUS creaverit, sit tale, ut notet DEUM pro termino suae potentiae habere omne creabile, ex eo probatur, quia cuicunque creabili applicari potest, quòd sit producibile ex nihilo. Quod ipsum totum ulterius sic colligitur. Quia pro ratione formali, quare Petrus sit homo, redditur, quia est animal rationale, quae etiam ratio redditur, quare Paulus sit homo, quia inquam hoc pro ratione formali redditur, bene inferitur. Ergo ad quidquid se extendit homo, extendit se animal rationale: Ergo etiam ex hoc, quia idem pro ratione, quare aliquid DEUS creaverit redditur, ac quare Creatura creaverit; nempe, quia produxit ex nihilo, bene inferitur, quòd ad quidquid se extendit potentia Creandi Divina, ad idem se extendat potentia Creativa.

RESPONDEBIS 1. Absurdum esse, si sit creabile aliquid, quod Deus creare non possit; absurdum autem non est, si creabile aliquid, potentia creativa creata creare non possit. *Hac Responsio*

† 9 4

Non

NON SATISFACIT. Quia etiam absurdum erit, si sit specificativum utriusque potentiae idem, & tamē utraque ad eosdem terminos non extendatur, esse autem idem specificativum probat argumentum adlatum.

RESPONDEBIS 2. Quamvis idem pro ratione reddi possit, quare Petrus generet, ac quare DEUS, vel equus generet, quia scilicet producit in similitudinem naturae, inde tamen non sequitur, quod ad illud, ad quod se extendere potest potentia generativa Petri, ad idem se extendere possit potentia generativa equi: ita etiam ex eo, quia idem pro ratione redditur, quare DEUS, & Creatura aliquid creaverit, non recte inferretur, utramque Creativam ad eosdem terminos extendi. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Quia generatio perfectiorum animalium debet esse ab Univoco, & in similitudinem naturae, quod non foret, si Petrus generaret equum. Hinc ipsa definitio generationis deposcit, ne Petrus generet equum, ipsa autem definitio creationis deposcit, ut qui habet potentiam creandi unum, habeat potentiam creandi aliud, sed aliter.

RESPONDERI potest tertio huic argumento sic. Quamvis pro ratione formali, v. g. reddi possit, quare det Eleemosynam Petrus, scilicet, quia est misericors; Rursus, quamvis etiam pro ratione formali, quare DEUS remittat peccata, reddi possit, quia est misericors; Inde tamen non sequitur, quod ad quidquid se extendit misericordia DEI, ad idem se extendere possit etiam misericordia Petri. Ergo ex eo, quia idem redditur pro ratione formali, quare Creatura creet, & quare DEUS creet? non sequitur, quod ad aliquid se extendit potentia creativa DEI, ad idem se extendat potentia Creativa Creaturæ. Unde ex parte quidem rationis creandi, eadem utrobique redditur ratio, sed non ex parte potentiae; cum tamen taxa terminorum, ad quos se aliquid extendere possit, debeat attendi penes potentiam, non penes definitionem alicujus rationis agendi. Sic v. g. datio eleemosynæ quinque, est definitivè largitio indigenti, neque tamen sequitur, quod dans quinque, possit dare decem; quia termini dandi non penes definitionem dationis, sed penes potentiam spectari debent. Illud quod adferebatur de homine, ne quidquam probat, quia licet verum sit, quod, ad quidquid extenditur homo, ad illud se extendat etiam animal rationale, sic etiam verum erit, quod ad quidquid se extendit creatio, ad illud se extendere debeat etiam productio ex nihilo; sed inde non sequitur, quod Creativa utriusque, æquè sint ampli termini.

Septima IMPLICANTIA est Amici, eundem ferme medium terminum cum priori, sed alio modo proponens. In ratione non entis simpliciter, tam est non Ens homo, quam est non Ens Angelus, quamvis differant in ratione talis ac ta-

lis non entis, penes talem vel talem terminum negatum; sed Virtus creativa non attingit ens ex non ente tali, sed ex non ente simpliciter; & hoc ideo, quia nullum ens simpliciter supponit, sed solam non repugnantiam terminorum ad existendum.

CONFIRMATUR. Non potest dari intellectus determinatus ad unum intelligibile, habet enim pro objecto formali Ens ut Ens; sed etiam vis Creativa habet pro objecto Ens ut Ens, & hoc ideo, quia habet pro objecto, non Ens simpliciter; Ergo sicut intellectus determinatus ad unum, non est possibilis, sic nec erit possibilis potentia Creativa, determinata ad unum.

RESPONDETUR. Utraque hæc propositio illic deficit, quod primò probandum fuit: Nego enim, quod absolute quamcunque non repugnantiam terminorum supponat potentia Creativa, sed dico quod possit supponere non repugnantiam terminorum talem, eò, quod non repugnet potentia determinata creandi nonnisi Leonis, supponensque non repugnantiam terminorum determinatam, quæ est Leo. Confirmationis etiam Minor probari debuisset. Ad paritatem quod attinet, Antecedens ipsum non est demonstrabile per multos; consequentia etiam non tenet, quia si concedatur, intellectus, quod possit terminari ad omne cognoscibile, non sequetur quod terminari non possit ejus cognitio ad cognoscendum seipsum, nec ulla est illi primitas, ratione cuius se cognoscere non possit. Jam autem si concedatur, quod potentia Creativa creatura, possit quodcunque creabile producere, cum seipsum producere non possit, hæc ipso sequitur non posse illum producere quidcunque creabile: & sicut quamvis non detur intellectus, qui noscat nonnisi aliqua, inde tamen inferri non potest, non dari potentias, quæ aliqua tantum possint: ita nec inferretur ex eo, quod intellectus noscat Ens, quia Ens, non posse dari creativum, nonnisi determinatorum.

Punctum Difficultatis 3.

Quid tenendum.

DICENDUM est primò; *Non esse possibilem Creaturam, cui tanquam causæ principali competere possit Creare.*

PROBATUR primò Conclusio Auctoritate S. Thomæ, Consensu communi Theologorum, & SS. Patrum; qui titulum Creatoris, tanquam soli Deo debitum tribuunt: Ergo non possibile per illos, ut Creatura creet tanquam causa principalis.

PROBATUR secundò. Possibile est aliquam actionem ad extra, ita esse DEO propriam, ut ex genere suo, nulli alteri communicari possit. Item possibilis est actio ex genere suo ita alta, ut oblimitationem & dependentiam creaturæ, non